

Børnemiljøvurdering 2024

KKFO'en ved Sundbyøster Skole

Indhold

Indhold	0
Børnemiljøvurdering i KKFO'er	2
Fysisk børnemiljø	2
Psykisk børnemiljø	2
Æstetisk børnemiljø	2
Krav og indhold	2
Alle KKFO'er skal vurdere børnemiljøet	3
Inddragelse af børn og forældre samt medarbejdere	3
Børnemiljøet skal vurderes i et børneperspektiv	3
Inddragelse af forældre og medarbejdere	3
Offentliggørelse af børnemiljøvurderingen	3
Metodevalg	3
Spørgeskema	3
Observationer	4
Udvalgte temaer og fokuspunkter	4
Handlingsplan - SMTTE	4
S - Sammenhæng	4
M - Mål	5
T - Tegn	5
T - Tiltag	5
E - Evaluering	5
SMTTE – Børnenes indbyrdes sprog	5
SMTTE for – Børnehjælp	6
Opfølgning	6
Data	9
Spørgeskemadata	9
Sammenligning af spørgeskemadata 2019-2024	9
Observationer	9

Børnemiljøvurdering i KKFO'er

Et godt børnemiljø indebærer f.eks. sikkerhed, sundhed, kulturel og værdimæssig rummelighed for alle børn samt en åben og positiv atmosfære i det miljø, indenfor som udenfor, som omgiver barnet i KKFO'en. Samlet kan børnemiljøet vurderes ved at beskrive og vurdere det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø.

Børnemiljøet udgør både fundamentet for og rammen om børns dagligdag og aktiviteter i deres KKFO og kan sidestilles med de voksnes arbejdsmiljø. På samme måde som et godt miljø kan fremme eller hæmme arbejdsglæde, er børnemiljøet vigtigt for børns relationer, læring, udvikling og leg.

Børnemiljøet kan beskrives på mange måder. Nedenstående eksempler skal lede tankerne hen på en indkredsning af de tre begreber fysisk, psykisk og æstetisk børnemiljø, der er omtalt i dagtilbudsloven, og som anvendes til at beskrive børnemiljøet systematisk med.

Fysisk børnemiljø

Fysisk børnemiljø er f.eks. de fysiske rammer indendørs og udendørs, herunder sikkerheds- og sundhedsmæssige forhold. Det drejer sig bl.a. om sundhed, pladsforhold, ventilation, støjforhold og kemiske påvirkninger fra f.eks. materialer og rengøringsmidler. Indretning og brug af rum og udendørs arealer vurderes under fysisk børnemiljø.

Psykisk børnemiljø

Psykisk børnemiljø er f.eks., hvordan børnene trives med hinanden og med de voksne. Det handler om dynamik og sociale kompetencer i børnegruppen. Et godt psykisk børnemiljø bidrager til fællesskab, venskaber, tryghed, tillid, omsorg, medbestemmelse, samt inkluderer alle børn i fællesskabet og giver børnene passende udfordringer i et positivt og åbent miljø.

Æstetisk børnemiljø

Æstetisk børnemiljø kan beskrives ud fra, hvordan omgivelserne påvirker børnene i dagligdagen. Det æstetiske børnemiljø kan relateres til oplevelser og sanser, som har betydning for, om børnene oplever KKFO'en som et rart og inspirerende sted at være, hvor de får lyst til at udfolde sig. Under æstetisk børnemiljø indgår en vurdering af rummenes fremtoning, som de opleves af dem, der opholder sig i dem, f.eks. udsmykning og vedligeholdelsesstandard

Krav og indhold

Kravet om børnemiljøvurdering omfatter alle kommunale, selvejende og private fritidshjem og KKFO'er til børn i skolealderen.

Kravet om børnemiljøvurdering i KKFO'er til børn i skolealderen er knyttet til dagtilbudslovens §§ 46 og 47.

Dagtilbudsloven omfatter alle børn, og stiller krav om en forebyggende og støttende indsats for børn, der har behov for en særlig indsats, herunder børn med nedsat psykisk og fysisk funktionsevne.

Børnemiljøvurderingen skal også beskrive eventuelle problemer i børnenes miljø og indeholde en handleplan.

Hver institution udarbejder en skriftlig vurdering af børnemiljøet. KKFO'ens børnemiljøvurdering skal indgå som en del af skolens undervisningsmiljøvurdering.

Alle KKFO'er skal vurdere børnemiljøet

Alle KKFO'er skal udarbejde en skriftlig vurdering af det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø, der omgiver børnene. Børnemiljøvurderingen skal indeholde en beskrivelse og en opfølgende handleplan. Børnemiljøet skal vurderes hvert 2. år, eller hvis der sker ændringer, der har betydning for børnemiljøet. Det kan fx være ved sammenlægning eller ombygning af KKFO'er.

Inddragelse af børn og forældre samt medarbejdere

Lederen skal i arbejdet med børnemiljø og børnemiljøvurderingen inddrage børn, forældre og medarbejdere. Det bestemmes af den enkelte KKFO, hvilke metoder der arbejdes med, når børnemiljøet skal beskrives og vurderes, og når der beskrives handleplan og opfølgning.

Børnemiljøet skal vurderes i et børneperspektiv

Børn skal inddrages på en passende måde. Børnemiljøet skal vurderes i et børneperspektiv, og børns oplevelser af miljøet, skal inddrages alt efter børnenes alder og modenhed. Det kan f.eks. være gennem samtaler med børn. Børn kan også udtrykke deres oplevelser gennem tegninger, drama, fortællinger el.lign. Børn med særlige behov eller psykisk eller fysisk nedsat funktionsevne skal inddrages.

Inddragelse af forældre og medarbejdere

KKFO'ens forældreråd skal inddrages i arbejdet med at vurdere institutionens børnemiljø. Det er et grundlæggende princip, at der skal sikres trivsel, udvikling og læring i de enkelte KKFO'er. Børnemiljøet har betydning for, hvordan det pædagogiske arbejde kan udfolde sig. Medarbejderne er repræsenteret i forældrerådet, men skal også inddrages gennem drøftelser af børnemiljøvurderingen på medarbejdermøder eller i andre fora, hvor der tales pædagogisk planlægning. Forældrerådet inddrages på møder. Det kan være gennem dialog, som fremvisning af KKFO'en eller begge dele. Spørgeskemaer, interview af forældre enkeltvis eller i grupper kan også bruges. KKFO'en bestemmer hvilke metoder, der anvendes, når børnenes miljø i institutionen skal vurderes og forældrene inddrages.

Offentliggørelse af børnemiljøvurderingen

Dagtilbudslovens principper bygger på offentliggørelse, synlighed og sammenlignelighed for borgerne. Derfor skal børnemiljøvurderingen offentliggøres på KKFO'ens/skolens hjemmeside eller på anden vis gøres tilgængelig og synlig for borgerne.

Metodevalg

Spørgeskema

Vi har valgt en kvantitativ tilgang med et elektronisk spørgeskema som alle børn udfylder (Bilag 1). Vi håber at identificere mønstre og/eller sammenhænge i børnenes tilbagemeldinger omkring KKFO'ens børnemiljø – både i forhold til børnenes individuelle svar men også om der er forhold der er knyttet til bestemte klassetrin/årgange.

Vi har desuden sammenlignet data fra i år, med data fra tidligere år, for at se om vi på den måde kan identificere mønstre og/eller sammenhænge, eller forhold der er knyttet til bestemte klassetrin/årgange.

Vi har brugt spørgsmålene fra inspirationsmaterialet fra Københavns Kommune og indsamlet svar fra alle KKFO'ens børn ved hjælp af et elektronisk spørgeskema (Forms).

Selvom vi helst ville spørge børnene mens de fysisk var på KKFO'en, er det rent praktisk en uoverkommelig opgave at sikre alle børns deltagelse på denne måde. Vi har derfor ladet en medarbejder besøge alle klasserne i løbet af deres skoledag for at udfylde spørgeskemaet - der er brugt ca. 1 lektion i hver klasse.

Vi har bevidst ladet kun en medarbejder udføre spørgeskemaundersøgelsen, fordi vi fra tidligere år, ved at måden spørgsmålene præsenteres på, kan have betydning for hvordan/hvad børnene svarer.

For de af KKFO'ens børn der går i modtageklasse (hvor børnene som udgangspunkt ikke taler dansk) har vi valgt at lade, det KKFO-personale der varetager skoletimer i denne klasse udføre undersøgelsen. Det har vi valgt fordi de to medarbejder taler samme sprog som flere af børnene og dels fordi de har en tættere relation til børnene.

Observationer

Vi har lavet strukturerede observationer af det fysiske børnemiljø. Vi håber at få en forståelse af børnenes adfærd, forestillinger, stemninger og motivationer. Observationerne er lavet ud fra observationsskemaet fra inspirationsmaterialet fra Københavns Kommune ved hjælp af en elektronisk formular. Det er den samme medarbejder der har lavet observationerne i løbet af 2 eftermiddage på KKFO'en. Medarbejderen har observeret uden at interagere med børnene.

Udvalgte temaer og fokuspunkter

Vi har valgt at arbejde med to af spørgsmålene fra spørgeskemaundersøgelsen.

Vi har valgt at arbejde med **"Synes du, børnene taler pænt til hinanden?"** fordi det kun er 14% af børnene der svarer ja til det. Når vi kigger på udviklingen fra 2019 kan vi se der i 2022 var en lille stigning i børn der svarede ja (22% mod 19% i 2020), men de 14% der svarer ja i år er det laveste antal siden 2019.

Vi har vagt at arbejde med **" Kan du gå på toilettet, uden af blive forstyrret?"** fordi det kun er 50% der svarer ja til det og vi samtidig oplever at der er et stigende antal børn der har brug for vi støtter/hjælper dem i forbindelse med toiletbesøg. Når vi kigger på udviklingen fra 2019 kan vi se det i år er bedre end i 2022, hvor det var det laveste antal (41%) der svarede ja til at de kunne gå uforstyrret på toilettet. Selvom der er en lille fremgang, er vi stadig langt fra niveauet i 2019 hvor 67% svarede ja til at de kunne gå uforstyrret på toilettet.

Handlingsplan - SMTTE

SMTTE-modellen er en dynamisk didaktisk model der kan anvendes i forbindelse med forandrings- eller udviklingsprocesser. Modellen illustreres ofte ved hjælp af en stjerne i en pentagon. Hensigten er at illustrere at alle de 5 punkter i modellen har betydning for hinanden, så hvis der ændres i et punkt, har det betydning for de øvrige. Modellen beskrives som en dynamisk model netop fordi der løbende undervejs sker tilpasninger i de forskellige punkter og modellen derfor ændrer sig. (Nielsen, 2013)

S - Sammenhæng

Sammenhæng er en beskrivelse af i hvilken sammenhæng vi vil lave en ændring/udvikling.

Hvad er der gør at vi gerne med lave en ændring og hvordan er rammerne for at kunne lave ændringer/udvikling (tid, økonomi, ressourcer mm)? Hvad er børnenes forudsætninger og interesser for at indgå i at skabe en ændring/udvikling?

M - Mål

Mål beskriver hvad det er vi gerne vil opnå. Mål skal være præcise, realistiske og opnåelige inden for den givne tidsramme.

T - Tegn

Tegn beskriver hvad vi kigger efter, når vi vil se om der er opnået den ønskede ændring/udvikling. Tegnene er det som vi hos børnene kan se, høre, mærke, iagttage, opfatte og som de giver sprogligt verbalt og kropsligt nonverbalt udtryk for og initiativ til.

T - Tiltag

Tiltag beskriver den/de konkrete handlinger som udføres for at skabe en ændring/udvikling. Hvordan vi kommer fra udgangspunktet og til det ønskede mål.

E - Evaluering

Evaluering rummer både den løbende evaluering der foregår undervejs i forløbet og som medfører løbende tilpasning af de forskellige punkter og den afsluttende evaluering som evaluerer forløbet som helhed ifht. om det opstillede mål er nået. (Molbæk-Steensig, 2019)

SMTTE – Synes du, børnene taler pænt til hinanden?

Sammenhæng

Alle KKFO'er skal udarbejde en børnemiljøvurdering (jf. Dagtilbudsloven § 45, kapitel 6) KKFO'ens børnemiljøvurdering skal indgå som en del af skolens undervisningsmiljøvurdering. Der er ikke specifikke metodekrav til udførelsen af vurderingen, men det er et krav, at vurderingen indeholder fire faser: 1. Kortlægning 2. Beskrivelse og vurdering 3. Handlingsplan 4. Retningslinjer for opfølgning. KKFO'ens forældreråd skal inddrages i dette arbejde. (Borgerrepræsentationen, 2024)

Den overordnede ramme for KKFO'en er beskrevet i Københavns Kommunes Fritidspædagogiske principper og pejlemærker for KKFO'er.

Vi har valgt at arbejde med **"Synes du, børnene taler pænt til hinanden?"** fordi det kun er 14% af børnene der svarer ja til det. Når vi kigger på udviklingen fra 2019 kan vi se der i 2022 var en lille stigning i børn der svarede ja (22% mod 19% i 2020), men de 14% der svarer ja i år er det laveste antal siden 2019

Mål

-

Tegn

-

Tiltag

Børneperspektiv

- Spørge børnene hvad de oplever.
- Afklare om det er tonen eller ord der føles hårde.
- Har det også betydning hvad der siges?

Evaluering   - Personale der udfører indsatser, evaluerer løbende og der evalueres samlet i personalegruppen på udvalgte p-møder (se tidsplan). Al evaluering noteres her i SMTTE'en   - Der evalueres med Forældrerådet på udvalgte forældrerådsmøder (se tidsplan)   - Der laves afsluttende evaluering i marts 2026

SMTTE – Kan du gå på toilettet, uden at blive forstyrret?
Sammenhæng Alle KKFO'er skal udarbejde en børnemiljøvurdering (jf. Dagtilbudsloven § 45, kapitel 6) KKFO'ens børnemiljøvurdering skal indgå som en del af skolens undervisningsmiljøvurdering. Der er ikke specifikke metodekrav til udførelsen af vurderingen, men det er et krav, at vurderingen indeholder fire faser: 1. Kortlægning 2. Beskrivelse og vurdering 3. Handlingsplan 4. Retningslinjer for opfølgning. KKFO'ens forældreråd skal inddrages i dette arbejde. (Borgerrepræsentationen, 2024)   Den overordnede ramme for KKFO'en er beskrevet i Københavns Kommunes Fritidspædagogiske principper og pejlemærker for KKFO'er.   Vi har valgt at arbejde med " Kan du gå på toilettet, uden af blive forstyrret?" fordi det kun er 50% der svarer ja til det og vi samtidig oplever at der er et stigende antal børn der har brug for vi støtter/hjælper dem i forbindelse med toiletbesøg. Når vi kigger på udviklingen fra 2019 kan vi se det i år er bedre end i 2022, hvor det var det laveste antal (41%) der svarede ja til at de kunne gå uforstyrret på toilettet. Selvom der er en lille fremgang, er vi stadig langt fra niveauet i 2019 hvor 67% svarede ja til at de kunne gå uforstyrret på toilettet.
Mål   -
Tegn   -
Tiltag <u>Børneperspektiv</u>   - Spørge børnene for at finde information om hvordan de oplever toiletbesøg og hvad der forstyrrer dem når de skal på toilettet og hvad de føler kunne gøres for at gøre toiletbesøg lettere
Evaluering   - Personale der udfører indsatser evaluerer løbende og der evalueres samlet i personalegruppen på udvalgte p-møder (se tidsplan). Al evaluering noteres her i SMTTE'en   - Der evalueres med Forældrerådet på udvalgte forældrerådsmøder (se tidsplan)   - Der laves afsluttende evaluering i marts 2026

Opfølgning

Der bliver arbejdet med de udvalgte indsatser frem til næste Børnemiljøvurdering i 2026. Vi har Børnemiljøvurderingen som tema på vores personalemøde 4 gange hvor alle medarbejdere samlet drøfter arbejdet med indsatserne.

Tidsplan

d. 10. december 2024	Flyverteam gennemgår data og udvælger fokuspunkter

d. 21. januar 2025	Medarbejdergruppen arbejder med SMTTE for de udvalgte fokuspunkter
d. 21. januar 2025	BMV gennemgås og drøftes med KKFO'ens Forældreråd
d. 18. marts 2025	Medarbejdere planlægger indsatser
d. 1. april 2025	Evaluering og justering af indsats med medarbejdergruppen
d. 21. august 2025	Arbejdsgruppe mødes
d. 16. september 2025	Evaluering og justering af indsats med medarbejdergruppen
Efterår 2025	Status for BMV gennemgås og drøftes med KKFO'ens Forældreråd
d. 3. marts 2026	Afsluttende evaluering af indsatser med medarbejdergruppen

Kildehenvisninger

Borgerrepræsentationen (2024). *Styrelsesvedtægt for folkeskolen i Københavns Kommune med bilag.*

<https://www.kk.dk/sites/default/files/2024-02/Styrelsesvedtægt%20uden%20synlige%20ændringer%20februar%202024.pdf>

Molbæk-Steensig, S. (1. Maj 2019). *SMTTE-modellens fem elementer: Hvad skal I være opmærksomme på, og hvilke spørgsmål skal I stille jer selv, når I arbejder med SMTTE-modellen?*

<https://vpt.dk/handikapomradet/smtte-modellens-fem-elementer>

Nielsen, M. M. (2013). *Det ved vi om: Observation og pædagogisk analyse.* Dafolo

Data

Tiltag

Bilag 1 – Spørgeskema Forms

Bilag 2 – Observationer Forms